

کارگران معترض صنعت نفت در آستانه اخراج هستند

لب تیغ

نسر بن هزاره مقدم

لازم الاجراست که البته این بند قانونی، فقط روی کاغذ است و به دلیل مناسبات معیوب بازار کار، هیچ کاربردی ندارد.

اخبار ضد و نقیض در باب اخراج کارگران

در چنین فضایی است که پس از اعتراض گسترده کارگران پیمانکاری نفت که از اول تیرماه کلید خورد، اخباری در ارتباط با اخراج کارگران معترض در یک پالایشگاه فضای رسانه‌ها را پر کرد. دوم تیرماه و یک روز بعد از آغاز اعتراضات سراسری، کارگران روزمزدی که در شرکت پالایش نفت تهران کار می‌کنند، گفتند که به دلیل اعتراض‌های روز گذشته، قرارداد بخشی از آنها لغو شده است.

این کارگران که به اجرا نشدن مفاد قرارداد کاری خود معترض هستند، می‌گویند دستمزدی که پیمانکار می‌پردازد بسیار کمتر از مزد توافقی در قرارداد است و همچنین بندهای سپرده شده است.

تصویری نیز در فضای مجازی دست به دست شد که این کارگران بر گه‌های اخراج و بیکاری در یافت کرده‌اند و با دست داشتن بر گه‌های تعدیل، به مناسبات معیوب کار پیمانکاری معترض هستند. این در حالی است که چند روز بعد یعنی جمعه چهارم تیرماه، مسئول روابط عمومی شرکت پالایش نفت تهران با اشاره به برخی شایعات در فضای مجازی مبنی بر اخراج ۷۰۰ نفر

از کارکنان این پالایشگاه گفت که این موضوع کذب محض است.

شاکر خفایی روز جمعه به خبرنگاران گفت: شایعاتی که درباره اخراج ۷۰۰ نفر از کارکنان پالایشگاه تهران منتشر شده، صحت ندارد و فقط شرکت پیمانکاری «ویکو» بخش کمی از نیروهایش را تعدیل کرده است.

وی بیان اینکه شرکت پیمانکاری «ویکو» به عنوان تامین‌کننده نیروهای تعمیرات اساسی پالایشگاه تهران با قرارداد حدوداً ۳۰ روزه است، افزود: این شرکت با توجه به کاهش دستور کارهای تعمیرات اساسی و کاهش کار جایی، با ۳۵ نفر از نیروهای روزمزد خود که بخش کوچکی از نیروهای محترم روزمزد شاغل در اورهال طرف قرارداد اوپکو هستند، طی ۲ روز (روزهای دوازدهم و سیزدهم تعمیرات اساسی) مطابق توافق و کاهش کار، تسویه حساب کرده است.

خالی بودن جای اعتراض در قاموس روابط کار

به رغم همه این‌ها و اگر با سوالات اساسی و کلیدی همچنان پابرجاست. چرا در حالی که بخش عمده‌ای از شغلان صنعت نفت را کارگران پیمانکاری تشکیل می‌دهند (طبق آخرین آمارهای رسمی، تعداد کارگران پیمانکاری پارس جنوبی دو برابر رسمی‌ها و قراردادی‌های این منطقه است) این حجم انبوه از نیروی کار فعال و گردانندگان اصلی صنعت نفت

است، اقدام به اخراج گسترده کارگران می‌کنند. اگر در عسویه و جنوب به بهانه مناطق آزاد تجاری - صنعتی تصور می‌کنند این حق برایشان فراهم شده، در پالایشگاه‌ها و شرکت‌های نفتی که جزو مناطق آزاد تجاری - صنعتی نیستند نیز تعداد زیادی از کارگران را پیمانکاران اخراج می‌کنند و این نشان می‌دهد که امنیت شغلی برای کارگران قرارداد موقت، وجود خارجی ندارد.

شرایط کار سخت کارگران قراردادی و پیمانکاری به اضافه نبودن حق اعتراض، یک جهنم اردوگاهی است. آقاجری می‌گوید: کارگران پروژه‌های قرارداد موقت با روزانه ۱۲ ساعت کار در ۲۵ روز معادل دو ماهه در ۲۵ روز کار می‌کنند. البته این محاسبه طبق اصول قانون کار است که بر ایند قانون اساسی کشور است. از سوی دیگر این کارگران در پروژه‌های صنایع نفت ۲۴ ساعته در اختیار کارگاه هستند و در واقع اردوگاهی کار می‌کنند، از این رو باید از مزایای ویژه‌ای برخوردار شوند که در عمل صورت واقعیت به خود نمی‌گیرد. ۲۵ روز کار با روزی ۱۲ ساعت با توجه به زمان رفت و آمد، خوابگاه‌ها محل کار، فشار سنگینی به کارگران وارد می‌کند، بدین جهت افسردگی و اعتیاد در میان این کارگران ابعاد فاجعه‌آمیزی دارد و همین‌طور فاجعه طلاق و تلاشی قانون خانواده آنها، از این رو طبق عرف کار در سطح بین‌المللی، در جهان و ایران برای چنین کارگرانی باید دو هفته کار و دو هفته مرخصی قائل شوند تا بتوانند نیروی خود را باز تولید کنند و به کانون خانواده‌شان هم برسند.

این حق قانونی آنهاست که در بخش فلات قاره صنایع نفت نیز در عمل کاربردی می‌شود، همین‌طور در شرکت‌های پیمانکاری حفاری شرکت نفت هم این روند عملی می‌شود، با توجه به اینکه هزینه بلیط هواپیمایی این کارگران را نیز پرداخت می‌کنند ولی این امتیازها برای کارگران قرارداد موقت وجود خارجی ندارد. به گفته وی، این سیاست یک بام و دو هوا در سیستم دولت‌های پس از جنگ، ناشی از تداوم رهنمودهای صندوق بین‌المللی پول است و به دلیل کاربردی کردن تعدیل ساختاری و خصوصی‌سازی که نفی قانون کار، فاجعه بحران‌های اجتماعی - اقتصادی گریزناپذیر است.

پیمانکاران با توجه به اینکه می‌دانند مناسبات اقتصادی دولت به جای قانون کار و قوانین بازار آزاد با هم نامتناسب است، خصوصی‌سازی است، اقدام به اخراج گسترده کارگران می‌کنند

کشور، حق اعتراض ندارند و چرا به محض اعتراض به شرایط ناگوار شغلی و معیشتی، بلافاصله اخباری از اخراج و بیکاری این کارگران به گوش می‌رسد؟ کارگران معترض به بهانه عدم نیاز تعدیل می‌شوند و فراتر از آن، در مناطقی مانند پارس جنوبی که کلونی شرکت‌های پیمانکاری است، معترضان بعد از تعدیل، در لیست محدوفان کار با هم نامتناسب «بلک‌لیست» قرار می‌گیرند و دیگر عملاً هیچ شرکتی به آنها کار نمی‌دهد. «ناصر آقاجری» فعال کارگری پروژه‌ای که رنج بلک‌لیست شدن کارگران معترض را بارها از نزدیک لمس کرده، در ارتباط با اخراج کارگران معترض در پرسودترین صنعت زیرساختی کشور می‌گوید: پیمانکاران پارس جنوبی دو برابر رسمی‌ها و قراردادی‌های این منطقه است) این حجم انبوه از نیروی کار تعدیل ساختاری و خصوصی‌سازی

۲۵ روز کار با روزی ۱۲ ساعت با توجه به زمان رفت و آمد خوابگاه‌ها تا محل کار، فشار سنگینی به کارگران وارد می‌کند، بدین جهت افسردگی و اعتیاد در میان این کارگران ابعاد فاجعه‌آمیزی دارد و همین‌طور فاجعه طلاق و تلاشی قانون خانواده

لزوم ورود قوه قضاییه به مشکلات کارگران پیمانکاری

اما چطور باید از اخراج فله‌ای کارگران قرارداد موقت یا پیمانکاری نفت که چیزی جز برابری و رفع تبعیض نمی‌خواهند جلوگیری شود؟ آقاجری می‌گوید: قوه قضاییه با توجه به تکیه به اجرای قانون و عدالت، باید طبق قانون کار و اصول قانون اساسی (اصول ۲۶، ۲۷ و ۳۰، ۳۱ و ۳۴) به حق قانونی کارگران رسیدگی کند و پیمانکارانی را که برخلاف قوانین ذکر شده خودسرانه اقدام به اخراج کارگران کرده‌اند، مجازات کند. قوه قضاییه برای خنثی کردن بی‌عدالتی و اجرای قانون کار که بر ایند قانون اساسی است، باید با ایجاد هیات‌های حل اختلافی که نمایندگان کارگران، کارفرمایان و مسئولان اداره کار آن را اداره می‌کنند به این مشکلات که ناشی از قانون‌زدایی دولت‌های پس از جنگ است، رسیدگی کند. به جای پاک کردن صورت مساله (اخراج کارگران) که باعث می‌شود بحران ابعاد حد و خطرناک پیدا کند باید خود مساله را حل کنند یعنی مناسبات ضد انسانی و ضد قانون اساسی را با جدیت دور بریزند، واسطه‌ها و دلالان را از میان بردارند، نگذارند کارگران معترض به همین سادگی اخراج شوند و برابری شغلی را نهادینه کنند. برخی می‌گویند ۷۰۰ نفر بعد از اعتراضات در یک پالایشگاه اخراج شده‌اند اما مسئولان می‌گویند اخراجی‌ها بیشتر از ۳۵ نفر نبوده‌اند. واقعیت هر چه هست، سکوت ناخواسته و تحمیلی مناسبات ضد کارگری از آن واقعی‌تر است. همین فضای ملتپه و رعب‌آور، بازی را به سمتی می‌برد که به کارگران به ستوه آمده مناسبات معیوب تعدیلی گفته‌اند «سکوت» بیکاری در دو قدمی است! اما آیا موفق می‌شوند؟

یادداشت

حل مشکلات کارگران با اجرای صحیح قانون

علی اکبر سیارمه، فعال حوزه کار

جامعه کارگری مطالبات انباشته‌ای در بحث بیمه و حقوق دستمزد دارد که اگر حقوق کارگران و نیازهای آنها را مدنظر قرار ندهیم و نسبت به رفع موانع و به اجرا آوردن قوانین مربوطه اقدام نکنیم، کارگران کشور نمی‌توانند از مواهب قانونی و حقوق خود بهره‌مند شوند. البته با توجه به قول‌هایی که رئیس‌جمهور منتخب در مناظره‌ها و میتینگ‌های انتخاباتی داده‌اند، امیدواریم این فشر آسب پذیر به بخشی از مطالبات خود برسد.

معتقدم اگر بحث قانون‌گرایی حاکم شود و رئیس‌جمهوری بعدی، تحقق قانون بامر احاد مردم که مطرح می‌شود را دنبال کند، بخش اعظمی از خواسته‌ها، دغدغه‌ها و نیازهای کارگران که به حقوق آنها در قوانین و مقررات جاری بر می‌گردد، پیگیری خواهد شد. ما هم زمانی که بحث اصلاح قانون کار مطرح بود، اعلام کردیم که آیا تمام ظرفیت‌های قانونی که در سال ۱۳۶۹ تصویب شده و در سال ۱۳۷۲ به اجرا آمده، پیاده شده است؟ چرا اجرای قوانینی که با هزاران دوراندیشی و مکافات به اینجا رسانده و تصویب کرده‌ایم را پیگیری نمی‌کنیم؟ از این رو اعتقاد دارم اگر قوانین و مقررات حاکم بر روابط کار و همچنین قوانین ناقص به درستی اجرا شود، بسیاری از مشکلاتی که کارگران با آن دست و پنجه نرم می‌کنند، حل خواهد شد. ظرفیت‌های قانونی در کشور، ما زیاد است ولی نظارت اجرایی آن از همه مهتر است.

برای مثال یکی از مسائل ما این است که در یک مقطعی در سال ۱۳۶۹ که قانون کار را تصویب می‌کردند، تشکلهای کارگری به شوراهای اسلامی کار خلاصه شده بود ولی از سال ۱۳۷۲ که تشکلهای صنفی شکل گرفت، مجمع نمایندگان بنابه ضرورت ایجاد شد. لذا اگر صدها تشکل کارگری داشته باشیم، پنج نماینده دارد. لذا در خیلی موارد، هیچ منافاتی با هم دیگر نخواهند داشت. همین زمینه باید از پیگیری آیین‌نامه‌های اجرایی تشکلهای کارگری یاد کند چون تعداد تشکلهای کارگری و صنفی در بخش خدمات امروز از سایرین بیشتر است و اقتصاد کشور به سمت مشاغل خدماتی رفته است. در حال حاضر بیشترین تشکل‌ها در کانون عالی انجمن‌های صنفی کارگران در دو بخش ساختمانی و رانندگان خلاصه می‌شود. رانندگان در انتخابات کانون خود چهار نماینده و بخش صنعت که کمتر است، پنج نماینده دارد. لذا در خیلی موارد افراد توانمند که شاید بیشتر بتوانند متمرکز باشند با رقابت‌های زیاد و سختی بسیار وارد می‌شوند در حالی که در بخش صنعت چون تعداد منتخبین در درون هیات مدیره بیشتر است راحت‌تر ورود می‌کنند و این مساله مشکلاتی را برای هیات‌رئیس و برنامه‌ها ایجاد می‌کند. لذا چون این مسائل در تصمیم‌گیری‌ها و تصمیم‌سازی‌ها و خدمات‌دهی اثر گذار است از این رو با توجه به تعداد تشکل‌ها در بخش صنعت یا خدمات از امتزاج تعریف روشن و مشخصی از آنها برای پیگیری بهتر امور و مطالبات آنها صورت گیرد.

خبر کارگری

معاون بیمه‌ای تامین اجتماعی:

متناسب‌سازی باعث رضایت‌مندی مستمری‌بگیران شده است

معاون بیمه‌ای سازمان تامین اجتماعی الزامات قانونی افزایش مستمری بازنشستگان تامین اجتماعی را تشریح کرد. به گزارش روابط عمومی سازمان تامین اجتماعی، مهرداد قریب گفت: زمانی که متناسب‌سازی مرحله اول در مرداد ۹۹ عملیاتی شد، رضایت‌مندی خوبی در جامعه هدف شکل گرفت ولی در ادامه دو عامل تورم و متناسب‌سازی در صندوق بازنشستگی کشوری و لشکری و فاصله ایجاد شده موجب نارضایتی مستمری‌بگیران تامین اجتماعی شد و در ادامه قرار شد متناسب‌سازی مرحله دوم از ابتدای سال ۱۴۰۰ اجرا شود. وی افزود: در بودجه ۱۴۰۰ برای مرحله دوم متناسب‌سازی ۸۹ هزار میلیارد تومان بابت دیون معوقه دولت به تامین اجتماعی تصویب شد.

تصمیماتی جدی گرفته‌شود. مساله پیمانکاری‌های و کارگران پیمانکاری در بوشهر صرفاً مربوط به نمایندگان بوشهر نیست و نباید توپ را در زمین نمایندگان بوشهر انداخت. وی ادامه داد: کارگرانی که آنجا کار می‌کنند ۲۵ تا ۳۰ درصد بومی هستند و از کل کشور کارگرانی در این منطقه کار می‌کنند پس باید همه نمایندگان در این زمینه درگیر شوند و مشکل صرفاً بومی نیست اما چون این مسائل در بوشهر اتفاق می‌افتد حتماً دغدغه نمایندگان بوشهر در این خصوص باید بیشتر باشد.

مختلفی برای این امر مطرح شده که اصلاحات پارامتریک از جمله آنهاست. در دنیا وقتی سن امید به زندگی افزایش می‌یابد سن بازنشستگی هم بالا می‌رود اما مادر ایران خلاف جهت حرکت کرده‌ایم و سن بازنشستگی کاهش یافته و به ۵۲ سال رسیده است. همتی تاکید کرد: اگر مطالبات جاری مان از دولت را وصول کنیم این مسیر را به سمت درستی پیش می‌بریم.

برخی شرکت‌های پیمانکاری باید از صنعت نفت حذف شوند

باید توانمندی لازم را داشته باشد تا کارگران به مشکل نخورند. کریمی در پاسخ به این سوال که آیا مجلس برای حذف پیمانکاری برنامه‌های دارد یا خیر، گفت: همه پیمانکاران را نمی‌توان حذف کرد. ماهیت برخی کارها به گونه‌ای است که باید حتماً پیمانکار وجود داشته باشد اما معتقدم برخی از این پیمانکارها باید حذف شوند و کارگرا هم مستقیم با مجموعه وزارت نفت قرارداد ببندند. بنابراین باید تجدیدنظر جدی در این زمینه صورت گیرد و متناسب با کارها و شرایط منطقه در این خصوص تصمیم‌گیری شود. نماینده دشتی و تنگستان در پاسخ به این سوال که نمایندگان استان بوشهر برای حل مشکل این کارگران چه اقداماتی انجام داده‌اند، گفت: این مسائل حتماً باید در کمیسیون‌های اجتماعی یا تری مطرح شود و در نهایت برای آن

باید در کار باشند بر می‌گردد، طوری که باید ۱۴ روز کار کنند و ۱۴ روز استراحت داشته باشند که ظاهر الان تغییر کرده و کارگران ساعات کمتری برای مرخصی دارند که این موضوع برای کارگران غیربومی مشکلاتی را به وجود آورده است. کریمی ادامه داد: بخش دیگری از این اعتراضات هم به حقوق و مزایای بر می‌گردد. در واقع پیمانکاران چون توانایی لازم را ندارند برخی مواقع حقوق کارگران از زمانی که پول را از کارفرما بگیرند، پرداخت نمی‌کنند و این باعث اعتراض آنها می‌شود. نماینده دشتی و تنگستان با تاکید بر اینکه عمده مشکل کارگران در این مناطق پیمانکاران هستند، گفت: برخی از این پیمانکاران واجد شرایط لازم نیستند و مشکلاتی را برای کارگران ایجاد کرده‌اند، بنابراین باید در انتخاب پیمانکار دقت لازم صورت گیرد و پیمانکار

نماینده مجلس با ۱۴ روز کار و ۱۴ روز استراحت داشته باشند که ظاهر الان تغییر کرده و کارگران ساعات کمتری برای مرخصی دارند که این موضوع برای کارگران غیربومی مشکلاتی را به وجود آورده است. کریمی ادامه داد: بخش دیگری از این اعتراضات هم به حقوق و مزایای بر می‌گردد. در واقع پیمانکاران چون توانایی لازم را ندارند برخی مواقع حقوق کارگران از زمانی که پول را از کارفرما بگیرند، پرداخت نمی‌کنند و این باعث اعتراض آنها می‌شود. نماینده دشتی و تنگستان با تاکید بر اینکه عمده مشکل کارگران در این مناطق پیمانکاران هستند، گفت: برخی از این پیمانکاران واجد شرایط لازم نیستند و مشکلاتی را برای کارگران ایجاد کرده‌اند، بنابراین باید در انتخاب پیمانکار دقت لازم صورت گیرد و پیمانکار

نماینده مجلس با ۱۴ روز کار و ۱۴ روز استراحت داشته باشند که ظاهر الان تغییر کرده و کارگران ساعات کمتری برای مرخصی دارند که این موضوع برای کارگران غیربومی مشکلاتی را به وجود آورده است. کریمی ادامه داد: بخش دیگری از این اعتراضات هم به حقوق و مزایای بر می‌گردد. در واقع پیمانکاران چون توانایی لازم را ندارند برخی مواقع حقوق کارگران از زمانی که پول را از کارفرما بگیرند، پرداخت نمی‌کنند و این باعث اعتراض آنها می‌شود. نماینده دشتی و تنگستان با تاکید بر اینکه عمده مشکل کارگران در این مناطق پیمانکاران هستند، گفت: برخی از این پیمانکاران واجد شرایط لازم نیستند و مشکلاتی را برای کارگران ایجاد کرده‌اند، بنابراین باید در انتخاب پیمانکار دقت لازم صورت گیرد و پیمانکار

نماینده دشتی و تنگستان در مجلس:

عضو هیات مدیره سازمان تامین اجتماعی:

پایدارسازی منابع متناسب‌سازی در دستور کار است

عضو هیات مدیره سازمان تامین اجتماعی با بیان اینکه ماهانه ۱۷ هزار میلیارد تومان بابت مستمری می‌پردازیم، گفت: پایدارسازی منابع متناسب‌سازی حقوق مستمری‌بگیران تامین اجتماعی یکی از مباحث مهم مادر سال‌های آتی خواهد بود و همچنین مشارکت و همکاری شرکتی

سازمان تامین اجتماعی، محمدعلی همتی با اشاره به فضایی که در سازمان تامین اجتماعی در این مدت برای پیگیری متناسب‌سازی شکل گرفته، گفت: بیشترین استفاده و بهره‌ر از شرکتی اجتماعی بردیم و کار متناسب‌سازی با کمترین مشکل و در حجم وسیعی انجام شد.

عضو هیات مدیره سازمان تامین اجتماعی با بیان اینکه ماهانه ۱۷ هزار میلیارد تومان بابت مستمری می‌پردازیم، گفت: پایدارسازی منابع متناسب‌سازی حقوق مستمری‌بگیران تامین اجتماعی یکی از مباحث مهم مادر سال‌های آتی خواهد بود و همچنین مشارکت و همکاری شرکتی